ఎవడేం చేసి పోతాడో ఏమో ?

47

ప్రతి కత్తికీ రెండు పక్కలా పదును గల అంచులు వుండకపోవచ్చును గాని ప్రతీ వాదనకీ ఇరుపక్షాలూ ఉండి తీరతాయి. అందులో వాదించేవారు కక్షతోనూ కవ్వింపుతోనూ కాక అనుభవంతో పాటు హాస్యం కూడా కలగలిపి పాల్గొంటే, ముఖ్యంగా ఏ మాత్రం తనకు తగిలినా ఉడుక్కోకుండా తేలిగ్గా తీసుకుంటే, చర్చ గొప్ప రసవత్తరంగా ఉంటుంది వినడానికి. ఓ ఆదివారం మధ్యాన్నం భోంచేసి ఇలా కన్ను మూశానో లేదో ఇలాంటిదే ఒకటి వినపడి విసుక్కుంటూ లేచిపోయాను. అలా అప్పుడు విసుక్కున్నందుకు ఇప్పుడు విసుక్కుంటుంది నా మనసు. నిద్ర సుఖమేగాని అంత కంటె సుఖం అందించేవి జీవితంలో మరికొన్ని లేకపోలేదు మరి!

ఇక్కడ ఇంకోటి చెప్పాలి మీకు.. వాదించుకున్నప్పుడు వయో భేదాలు పాటించడం మా ఇంట్లో అలవాటు లేదు. బొత్తిగా పది పన్నెండేళ్ల గుంటలకయితే అవకాశం యివ్వంగాని పద్దెనిమిదేళ్ల చెల్లాయి అయినా అరవై అయిదేళ్ల తాతతో ఢీ అంటే ఢీ అనడానికి పర్మిషను ఉంది. ఇక్కడే మాట్లాడుకోవాలి అనే నిబంధనని కూడా మేం లక్ష్యపెట్టం. సినిమా హాలయినా రైల్వే ప్లాట్‌ఫాం

అయినా ఆఖరికి ఆ రైలు పెట్టయినా మాకొకటే. అది మా ఇంట్లోనే అయితే మాకు అడ్డేముంది? మా యింటి కొచ్చిన కోడళ్లూ అల్లుళ్లూ కూడా మాకంటె ఒకాకు యీ విద్యలో ఎక్కువ చదువుకున్న వాళ్లే. పైవాళ్లు వింటే 'ఈ కుటుంబ సభ్యులు ఇరవై నాలుగ్గంటలూ కొట్టుకుచస్తున్నారేమో' అనుకుంటారని ఒకప్పుడు సిగ్గుపడినా 'ఇంత ఫ్రీగా నిస్సంకోచంగా ఎందరు డిస్కస్‌చేసుకో గలరు గనుక!' అనే తృప్తిలో ఎంతో గర్వం కలుగుతూ ఉంటుంది నాకు.

"ఈ రణగణ ధ్వనిలో నిద్ర కూడా ఏమిటి? అయినా ఇంతటి ముఖ్య సమస్య మీద చర్చ జరుగుతూంటే మొద్దు నిద్రకి ఎవడికి మాత్రం హక్కు ఉంది? రవణగాడ్ని నువ్వు తీసుకు వస్తావా, పిలక పట్టుకు నేను లేపుకు రానా?" అని మా చిన్న బావ చిన్నక్కని బయలుదేరదీస్తూంటే

"అంత అవసరం లేదు లేవోయ్, నేనే వస్తున్నాను. మీరు పడుకుంటారా, ఒకర్ని పడుకోనిస్తారా? తిన్నది అరక్క పోతే లోకంలోని 'అన్ని భోగట్టాలూ మనవే' అని కోపం నటిస్తూ, లుంగీ సవరించుకుంటూ ఉయ్యాల బల్ల మీదున్న మా అమ్మని జరగమని అక్కడ బైఠాయించాను నేను.

'ఎవరి గొడవో అయితే మన కెందుకురా, ఇవాళ మన పద్మకి పొద్దున్నే స్పెషల్ క్లాసు ఉందికదా, వెళ్లొస్తుంటే ఏమైందో తెలుసా? వాడు వినేలేదు కాబోలు. ఏమైందో చెప్పవే' అమ్మ చిన్నతల్లి వైపు చూసింది. అదింకా చెప్పేలోగా మా పెద్ద బావ ఓ చురక అంటించాడు.

"అంతగా అలంకరించుకుని వెడితే ఏమైనా అవుతుంది మరి!" ఇంతకీ ఇక్కడో ఫామిలీ జోక్ చెప్పాలి. పెద్ద బావ పెళ్ళి చూపులకి వచ్చినప్పుడు 'ఏమోయ్ పెళ్ళి కూతురు నచ్చినట్టేనా?' అని అడిగారట. ఈ మాటకి అతను జవాబు చెప్పేలోగా అక్కడున్న ఆనాటి ఎనిమిదేళ్ల మా చెల్లాయి పద్మ 'నాకు మాత్రం పెళ్లి కొడుకు బాగా నచ్చాడు సుమా!' అందట! అప్పుడు బతికున్న మా మామ్మ 'అలాగటే భడవ కానా! ముహూర్తందాకా ఆగుతావా, ఈ రాత్రికే పుస్తి ముడుపు ఏర్పాటు చెయ్యమన్నావా?' వేసిన మరో జోకు కూడా ఇప్పటికీ ఫ్రెష్‌గా మేం చెప్పుకుంటూ ఉంటాం. అప్పటి చిట్టిలక లాంటి మా పద్మ యీ పదేళ్లలో సినీనటి రేఖనిమించి తయారైంది. పెద్దబావ ఆ మాట అనలేదు గాని దాన్ని వెంటబెట్టకు పోవని వారిది తప్పు అని ఎవరికైనా అనిపిస్తూ ఉంటుంది.

'నీ చెల్లెలయితే ఇలాగే అంటావా బావా?' అని ఎదురు ప్రశ్న వేసింది పద్మ, కొంటె తనానికో నిజంగానో మరి!

"అనను. ఏంచేస్తానో ఏమీ అనుకోపోతే చెబుతాను." "దాన్ని అక్షరాలా అమలు చెయ్యమంటే కష్టంగాని నీ అభిప్రాయం వినడానికి మాకేం అభ్యంతరముంటుంది? దాని మీద మాకు ఎవరికి తోచింది వారు ఎలాగా అనుకుంటాం. సొంతబుద్ధి, తనకంటూ ఓ వ్యక్తిత్వం ఉన్న మనిషి అలా అనుకోకుండా ఉండలేడు కదా! అలా అనుకోమని ముందుహామీ ఎలా యివ్వగలమయ్యా అల్లుడూ!' అన్న నాన్నమాటకి మా పెద్దబావతో సహా అందరం నవ్వుకున్నాం. చర్చ అనేది హద్దులు దాటి ఉద్రేకాలు పెరిగిపోకుండా ఎప్పటికప్పుడు కళ్లెం చేత్తో పట్టుకునే నాన్న అంటే అందుకనే అందరికీ అంత గౌరవం 'చెప్పేదేదో అతన్ని చెప్పనివ్వకుండా మీ రెందుకంట?' అని అమ్మ విసుక్కుంది. పెద్ద బావ కొనసాగించాడు. 'పద్మకీ నాకూ పదిహేనేళ్లు తక్కువ తేడాలేదు. నా వంతుకి నాకు ముగ్గురు ఆడపిల్లలు కలగనే కలిగారు ఇవాళ యిలానే పొద్దుట నిద్ర లేచేసరికి పుస్తకాలు పట్టుకుని ప్రైవేటు క్లాసంటూ పద్మ ఎదురు పడితే నాకే ముచ్చెమటలు పోశాయి మరి' 'ఆ మాటలు నలుగురిలో

చెప్పుకోడానికి సిగ్గెంత లేకపోయిందో!" అంటూ పెద్దక్క మొగుణ్ణి తగులుకోకపోతే నాన్న వారిస్తూ 'నలుగురిలో.నిజం చెప్పలేకపోతే సిగ్గు పడాలి గాని చెప్పగలిగినందుకు సిగ్గెందుకే, గర్వపడాలి గాని. ఇంతకీ పద్మ అడిగిన ప్రశ్నకి నీ జబాబేమిటోయ్!' అని బావ వైపు చూశాడు. 'మా చెల్లయినా మరొకరి చెల్లెలయినా మరీ పది మందిని ఆకర్షించేలా సింగారించుకోవడం తప్పు మామగారూ!....' పెద్దబావ చెప్పేది చెప్పనివ్వకుండా పక్కగదిలోంచి వదిన హఠాత్తుగా వచ్చి ఆటకాయించింది. ఇలాంటి ఇంటి డిబేట్స్ అంటే ఆవిడకు వళ్ళుమంట. సాధారణంగా గది తలుపులు దగ్గరగా వేసుకుని ఏ ఇంగ్లీషు నవలో పట్టుకు కూచుంటుంది. వచ్చిందంటే చాలా ఖచ్చితంగా వాదిస్తుంది.

"ఇందాకట్నుంచీ వింటున్నాను. ఇవాళ మీ ధోరణి మరీ అన్యాయంగా ఉంది. అన్నయ్యగారూ చదువుకున్న పిల్ల కాలేజికి వెడుతూంటే నీట్‌గా ముస్తాబై వెళ్ళక విజయనగరం రథయాత్రలో అమ్మిన పేడ బొమ్మలా- అవతరించిన అప్పలమ్మలా వెళ్లాలనాతమరి ఉద్దేశం? మీకేం ముగ్గురు ఆడ పిల్లల్ని కాదు, ముప్పై మంది మనవల్ని ఎత్తుకున్నా రూపాయికి రెండిచ్చినా దొరకని అప్పుడు కోసిన మొక్కజొన్న పొత్తులా ఉండగలరు. ప్రకృతి పక్షపాత బుద్ధి వహించిన ఆడకూతుళ్లం. నేను మా పెద్ద వదినా రెండు మూడు కానుపులకే సాయంకాలం చవకగా అమ్మబడే పావలాకి అయిదు రకం జామపళ్ళలా ఎలా తయారయామో చూడండి. ఆడదాని ఒంటిమీద ఏ అందచందాలు నిలిచినా పెళ్ళయి పిల్లలు పుట్టేవరకే. ఆ నాలుగు రోజుల పాటయినా పాపం వాళ్ళని ముచ్చట తీరా అలంకరించుకోనీండి" అని నాలుగూ గబగబా అనేసి తన గదిలోకి వచ్చినట్టే వెళ్ళిపోయింది. కాస్సేపు హాల్లో ఎవరూ వూహించని నిశ్శబ్దం రాజ్యమేలింది. ఈలోగా ఎప్పుడు పెళ్ళి వచ్చిందో మా సుబ్బులత్త పెద్ద గిన్నెతో కాఫీ పట్టుకొచ్చింది. అది అందరికీ కూచున్న చోటికి అందించడంలో మా చెల్లెళ్లిద్దరూ సాయం చేశారు. ఆ కార్యక్రమం పూర్తికానిచ్చి, "మినప్పప్పు నానబోశాను. ఇక్కడ కబుర్లు చెబుతూకూచుంటే అక్కడ దాన్ని రుబ్బేదెవరు;? అని అమ్మ లేచినిలబడింది. ఆ చర్చ అక్కడితో చప్పగా ఆగిపోడం నాకే నచ్చలేదు.

"వెడుదువుగాని కూచోవే.... ఇప్పుడే కదా కాఫీలు తాగేం.... అయినా ఇవాళ పద్మకి ఏం జరిగిందో సరిగ్గా చెప్పనేలేదు? మళ్ళీ ఆ మోహన్ గాడేనా అల్లరిపెట్టింది." అని అడుగుతూ తర్కానికి మరోసారి అందర్నీ తయారు చేశాను. అనుకోకుండా నాకు మా చిన్నక్క సపోర్టిచ్చింది. "నీలోక జ్ఞానానికీ వాదనా పటిమకీ ఎప్పుడూ పై చెయ్యి నీదిగా ఉండేదిగాని బావా, ఈ సారి మాత్రం ఎత్తుగడలోనే చిత్తు చిత్తు అయిపోయావు. ఆడపిల్లల్ని అల్లరిచేసేందుకు ప్రోత్సాహం యిచ్చేటంతగా ఎందుకు అలంకరించుకోవాలని టీనేజ్ గర్ల్స్‌ని తప్పు పట్టడంలోనే ఉంది నీ వాదనలో బలహీనత అంతా. మగాడి దుర్మార్గానికి ఆడాళ్లేకాదు మగాళ్లు కూడా మండిపడి పోతున్న రోజులివి. ఏరోజు ఏ పేపర్లో చూసినా మానభంగం కేసులే. ఇంతగా స్త్రీ జాతికి సానుభూతి లభిస్తున్న యీ రోజుల్లో కూడా నువ్వు వాళ్లనే తప్పుపట్టడం ఎందుకు?"

"ఎందుకా? గాలి వాటుకి దిశమార్చే గాలికోడిని కాదు గనకే" సెభాష్ అని చప్పట్లు కొడుతున్న మా నాన్నతో నేనూ చిన్న బావా కూడా చేతులు కలిపాం.

చిన్నక్క నిలగీసినందుకు కుంగిపోనూ లేదు. మా ప్రోత్సాహానికి పొంగిపోనూ లేదు. తన విశ్వాసమే తన వ్యక్తిత్వమే తనకు తోడుగా నిండు గంభీరస్వరంతో పెద్దబావ మొదలెట్టేడు. అతనికేదైనా

కాస్త ఉత్సాహం కలిగించే విషయం ఉందంటే అది ఆ వేళకి వదిన ఎదురుగా వచ్చికూచోడమే. మా చిన్నక్క ఎదురుగా సంబోధిస్తూ పెద్ద బావ ఆరంభించాడు.

"ఇంతగా స్త్రీ జాతికి సానుభూతి లభిస్తున్న ఈ రోజుల్లో కూడా...... అని కదూ పార్వతీ నువ్వు అన్నావ్? అదేం సంతోషించవలసిన విషయమా. ఒకరు తనని చూసి జాలీ, సానుభూతీ చూపవలసిన స్థితిలో ఉండడం స్త్రీ జాతికేం గౌరవప్రదం పద్మా? స్త్రీకి పురుషుడేమైనా ప్రేమ అంటూ చూపించగలిగితే అది ఆమె తనను తను రక్షించుకొనేలా, తనకు తానుగా ఓ వ్యక్తిత్వం రూపుదిద్దుకొనేలా దోహదం చెయ్యడం. అదిగాక యీ ఏడు జరిగిన మానభంగాలు లెక్కెట్టుకుంటే మీదటికి రెట్టింపు ఆయేలా కేసులు రిపోర్టు అవుతున్నాయి. ఈ సంఖ్య వల్ల, బాల్చీల కొద్ది కురిపించిన ఖద్దరు లాల్చీగాళ్ళ సానుభూతి వల్ల, సభల వల్ల, సినిమాల వల్ల సీరియల్ నవలల వల్ల దేశంలో వ్యాపార దృష్టి అపారంగా పెరిగిందిగాని స్త్రీ జాతికేం ఒరిగిందీ? ఇంతకీ మానభంగం అనేది జేబులు కత్తిరించడంలా ఏకపాత్రాభినయం కాదు. అందులో ఇద్దరు పాల్గొని ఉండాలి."

ఈసారి వదిన ఛర్రున లేచింది.

"మీ మొగ బుద్ధి పోనీచ్చుకున్నారు కాదు అన్నగారూ. ఇంకా ఉపన్యసించి మీరు తీర్పు యిచ్చింది ఇదా. మదించిన ఓ మగపశువు అప్పుడే పూసిన పువ్వులాంటి ఓ అమాయకురాల్ని 'రేప్' చేస్తే ఇద్దరూ సమానంగా దోషులే అనా తమరి నిర్ణయం? ఇంతకంటె పక్షపాత బుద్ధి ఉంటుందా?'

"చూడు చెల్లెమ్మా, ఇందాక అనేదేదో అనేసి మరి నా జవాబుకి ఎదురు చూడకుండా భళ్ళని తలుపు వేసేసుకున్నావు. ఇప్పుడు నీ మటుకు నువ్వు ఎదురుగా వచ్చి కూచున్నావు. మళ్ళీలేచి నిలబడ్డావు. కదిలావా, చెయ్యి పట్టుకు కూచో బెట్టి మరీ చెబుతాను యీసారి. ఇందాక ఎన్నాళ్ళయినా మగాడి రూపురేఖలు నిలబడతాయనీ, ఆడదాని అందం కానుపులతో చెడిపోదుందని అది ప్రకృతి ప్రసాదించిన పక్షపాత బుద్ధి అనీ చెప్పావు. ఇప్పుడు నాది పక్షపాత బుద్ధి అంటున్నావు. పోనీ ఒప్పుకుందాం. ఇప్పుడిప్పుడు నువ్వు ఉదహరించిన మాటల్లోనే, ఉపయోగించిన పోలికల్లోనే, పురుషుణ్ణి పదికాలాల పాటు బతికే బలమైన పశువుగానూ, స్త్రీని ఈ రోజు వికసిస్తే రేపు వాడిపోయే పువ్వుగానూ చిత్రించావు. స్త్రీ జాతి మీదే స్త్రీ జాతికింత చిన్న చూపు దేనికి?"

"అది చిన్న చూపు కాదు అన్నగారూ, ఉన్న విషయం చెప్పడం. పురుషుని పశు ప్రకృతి అమాయక స్త్రీ ప్రకృతిని బలితీసుకున్న దోషంలో ఇద్దర్నీ సమనేరస్తులుగా నిర్ణయించే మీ అవకతవకని బయటపెట్టడం."

"ఈ సంగతి నేను చెప్పింది కాదు చెల్లెమ్మా, శరీర నిర్మాణ శాస్త్రం చెబుతోంది. తాగించిగాని, మత్తుమందు ఇచ్చిగాని, ఇతరుల సాయంతోగాని మరే ఉపాయల వల్లనైనా గాని ఓ పురుషుడు ఓ స్త్రీని లొంగదీసుకోగలడేమో గాని, వయస్సుకు తగిన శారీరక మానసిక ఎదుగుదలా ఆరోగ్యమూ ఉన్న ఏ స్త్రీనైనా ఆమె సహకరించందే పురుషుడు ఆక్రమించుకోలేడు సుమా!"

వదిన రెండు చెవులు మూసుకుంది.

"మరీ ఇంతటి అసభ్య ప్రచారమా అన్నయ్యగారూ!" అంటే ఈసారి నాన్నే కలుగజేసుకున్నారు.

"మనకు తెలీనివన్నీ అలాగే అనిపిస్తాయి గౌరీ! ఇంత వయసు వచ్చినా నాకే మొన్న

మొన్నటిదాకా యీ సంగతి తెలీదు. ఆ మధ్య ఏదో రిఫరెన్స్ కావలసి వచ్చి యీ విషయమై ఓ స్టాండర్డు బుక్ తీసి చూశాను. పెద్దల్లుడు చెప్పింది నిజమే" "ఏమయినా మీరూ...."

"మొగాళ్ళే కదా అను, తప్పులేదు.... మనింటి ఎదురుగా ఎవరో లేడీ డాక్టరు అద్దెకు దిగిందని విన్నాను. ఈసారి నువ్వూ మీ అత్తయ్యా వెళ్ళి వెరిఫై చేసుకురండి."

అనే నాన్న మాటకీ అందరం నవ్వేశాం వదినా పద్మలతో సహా. "ఇంతకీ అన్నగారు చిన్న మరదలికిచ్చే సందేశం ఏమిటో బోధపడలేదు" అని మరో మారు పురెక్కించాడు చిన్న బావ. "ఇంతకీ చెప్తేనా, ఏంరా రవణా?" అని మా చిన్నక్క అంటే "అదేమో" అన్నాను నేను.

"నేను హడావిడిగా తిరగిరావడంచూసి ఏదో జరిగి ఉంటుందని అమ్మ కంగారు పడిందిగాని అసలు ఏమీ జరగందే" అనే పద్మ జవాబుతో మరోసారి నవ్వులతో హాలంతా మార్మోగిపోయింది.

"అదేమిటే మధ్యని నన్నా ఆటలు పట్టించేది? వెళ్లెనదానివి పెళ్లినట్టే తిరిగొచ్చేశావు కదా బెదురు చూపులూ నువ్వూ అప్పుడే అడుగుదామనుకున్నానుగాని మీ నాన్న ఎందుకో కేకేస్తే ఆ హడావిడలో పడి మరచేపోయాను. ఏమీ జరక్కపోతే ఒగుర్చుకుంటూ ఎందుకు తిరిగొస్తావు?" "చెప్పవే చెల్లీ, ఎందుకు దాస్తావు?" అని నిలదీసింది చిన్నక్క "ఏంలేదంటే నమ్మరేం? ఏ కొంచెమైనా జరిగిందీ అంటే, ఆట్టే మాట్లాడితే దానికి నీ సుపుత్రుడు బాబ్జిగాడే కారకుడు" అని జరిగింది వివరించింది పద్మ.

చిన్నక్క ఏకైక పుత్రరత్నం ముద్దుపేరు బాబ్జి. ఎనిమిదేళ్ళ గడుగ్గాయి. తనతో రోజూ కాలేజీకి వచ్చే పక్కింటి లక్ష్మీకాంతం వాళ్లమ్మ యింట్లోకి రానికారణంచేత ఆ పూట ప్రైవేటు క్లాసుకి రానందిట. పద్మ ఒక్కర్తీ వెళ్లలేక బాబ్జిగాణ్ణి కాలేజీకి దిగబెట్టమందిట. అర్ధరూపాయి లంచం ఇస్తే వస్తానని వాడు ఒప్పుకున్నాట్ట. రెండు పావలాలు పట్టుకుని బాబ్జితో బయలు దేరిందిట పద్మ. ఇంచుమించు సగందూరం ఇచ్చాక సగమయినా చేతిలో పడితేగాని ముందుకి సాగనన్నాడుట బాబ్జి. పద్మ ఓ పావలా వాడి చేతలో పెట్టింది. పొరపాటున అది చెల్లని సత్తుపావలాట. "మంచిది ఇదిగో తీసుకో.... అక్కడి కెళ్ళాక ఎవర్నైనా అడిగియిస్తాను" అని పద్మ ఎంత చెప్పినా వాడు నమ్మలేదు. "కావాలనే, నాకు అంటగట్టాలనే సత్తుపావలా పట్టుకున్నావు. ఇంకా నయం మధ్యలో చూసుకున్నాను. ఇంకా నిన్నెవడు నమ్ముతాడే సత్తురాచ్చిప్పలా మొహం నువ్వూనూ" అని అక్కణ్ణుంచే యింటికి పరుగుచ్చుకున్నాడు. వాణ్ణి అనుసరించక తప్పలేదుట పద్మకి!

అంతవరకూ జరిగిన సీరియస్ డిస్కషన్ అందరూ మరిచిపోయి, అవాళ పొద్దుట జరిగిన సరదా సంఘటన పదే పదే తలుచుకుని నవ్వుకోడంలో పడిపోయారు.

"అదేం పెదబావా యింకా సీరియస్ గానే ఉందేం నీ మొహం?" అని పద్మ అడిగింది. మేమందరం తెల్లబోయి అటుచూశాం "అవును నిన్ను చూస్తే నాకు నాకు ఒళ్ళు మండిపోతోంది"

"అదేం నేనేం చేశాను?" అంది పద్మ అర్థంకాక.

"గజ్జెల గుర్రంలా ఎదిగావు. గవ్వంత వ్యక్తిత్వంకూడా పెంచుకోలేకపోయావు. నిండా చూస్తే అరమైలులేదు మీ కాలేజీ. పట్టపగలు ఆ మాత్రం దూరం వెళ్ళి రాడానికి నీకో సాయంకావాలా. ఎనిమిదేళ్ల గుంట వెధవని తోడు తీసుకెళ్ళేవా లంచంఇచ్చి? పోనీ మీ చిన్నన్న కొడుకు పదినెలల బాడీగార్డుని ఎత్తుకుని వెళ్ళలేకపోయావా? ఏదైనా మొగసాయంకదా కావలసింది. ఇంతగా ఆధారపడి

బతుకుతూ ఉంటే మీది తప్పా, మిమ్మల్ని ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేస్తున్న మా మొగజాతిది తప్పా?"

జవాబు చెప్పలేక, ఓటమి ఒప్పుకునే ధైర్యంలేక, మా వదిన ఇంకొకరు అడ్డుపెట్టేలోగానే పక్కగదిలోకి తప్పుకుంది.

మా పెద్దక్క ఆఖరమ్మాయి నిద్రలేచి అల్లరి పెడుతూంటే సముదాయించడానికి వెళ్ళిన పెద్దక్కతోపాటు అమ్మకూడా లేచిపోయింది. ఇంట్లో కావలసిన సరుకులు తేడానికి కాబోలు సంచీ తీసుకుని మా నాన్న మా ముందునుంచే వెళ్ళిపోయారు. ఏదో పండుగ ధర్మమా అని ఇంతమందిమీ కలిశాం. ఇంతకీ శలవు దొరక్క మా అన్నయ్య రాలేకపోవడం అనే వెలితి ఉండనే ఉంది. చెప్పొచ్చేదేమిటంటే ఆ రోజు పంచాయితీ ఆఖర్న మేం అయిదారుగురం మిగిలాం. పెద్ద బావలో ఎంతో కొంత ఉపన్యాస ధోరణి ఉంటే ఉందిగాని అతని మాటల్లో ఓ ప్రత్యేకమైన ఆకర్షణ ఉంది. కేవలం తనూ తన పిల్లలూ అని కాక సమస్త మానవ ప్రగతికీ అతనుచేసే నూతనమైన సూచనలు ఎన్ని విన్నానాకింకా వినాలనే ఉంటుంది. ఇంతకీ అతను పలికిన సుదీర్ఘమైన భరతవాక్యం ఇదీ.

"నా ఆవేదన ఒక్క పద్మని చూసేకాదు. ఆ వయసు ఆడపిల్లలు ఇంచుమించు అందరూ అలాగే ఉన్నారు. మేకప్ చేసుకోడానికే ఎక్కళ్లేని టైమూ చాలనప్పుడు వ్యక్తిత్వం రూపుదిద్దుకోడానికిక ఏం మిగులుతుంది? ఆడపిల్లల్తో పోటీపడి అంతకంటె ఆడంబరంగా తయారయ్యే మొగ స్టూడెంట్స్ లేరా అంటే ఉన్నారు.అదిగాక ఈ అవధులు దాటిన అలంకరణ ప్రియత్వం చచ్చేదాకా ఆడదాన్ని వదిలి పెట్టకపోడం మరో దురదృష్టకర విషయం. ఇంకా, ఇంతగా ఆడది ఎదిగిందని మనం చెప్పుకుంటున్న యీ రోజుల్లో కూడా శ్రావణ మాసంలో ఓ పావుతులం బంగారం, పెద్ద పండుగకి ఓ పట్టుచీరా ప్రతియేటా కొని యివ్వగల భర్తల్ని మాత్రమే భార్యలు దైవసమానంగా భావించడం ఘోరం! పెంపుడు కుక్కకి ఓ బిస్కట్ ముక్కలా మొగుడు పెళ్లానికి ముట్టచెప్పి తక్కిన తొంభై తొమ్మిది పాళ్ళ జీవితం తనకి తను వేరుగా ఎంజాయ్ చేస్తున్నాడని ఈ అమాయకురాళ్ళు ఎప్పటికి గ్రహిస్తారు? ఓ శుభ్రమైన చీర కట్టుకుని ఓ ఖరీదైన నగ పెట్టుకునేసరికి ఎక్కడిలేని వ్యక్తిత్వం తనకి వచ్చి పడిందని ఏ ఆడదైనా పగటికలలు కంటే అంతకంటె తప్పుదారి ఉంటుందా? నేనోమాట అంటే సమస్త స్త్రీ జాతి నా మీద ఒంటికాలిమీద లేస్తారు. అయినా వాళ్ళ క్షేమంకోరి ఆ మాట అనకమానను. కట్టుకున్న చీరతో జాకెట్ మేచింగ్ కుదిరిందో చూసుకోడంలోనే స్త్రీ జన్మ సార్థకత ఇమిడిఉందని భావిస్తున్నారు.

కట్టుకున్న భర్తతో తమ బతుకు మేచింగ్ అయిందో లేదో చూసుకోవడం అంతకంటె ముఖ్యం కాదంటారా? చదువులో సంపాదించడంలో, ఆటపాటల్లో, జ్ఞానాభివృద్ధిలో వీటిలో కాదా ఆడది మొగాడితో సమాన స్థాయి నిలబెట్టుకో వలసింది? మొగాడు కనిపిస్తే తలుపు పక్కని నిలబడి మాట్లాడే అమ్మమ్మల కాలం వెళ్ళిపోయింది. సమస్త జాతినీ తలుపుసందున నొక్కి ఓ ఆడదే పాలించే కాలం వచ్చింది. అయినా ఆడాళ్లు ఏం ఎదిగారు. మొగాళ్ల గడుసుదనాన్ని ఏం ఎదిరించారు? నాటికీ నేటికీ నోములూ, వ్రతాలూ, మొక్కులూ పేరంటాలూ మూడోంతులు ఆడాళ్ళవే..... పిల్లల్ని కనిపెంచమని ప్రకృతి విధించిందని అనుకుందాం. మరీ ఇవన్నీ ఎవరికి ఎవరు విధించుకున్నట్టు? ఇలాంటి ఆడదాన్ని లోకువకట్టి, సిగరెట్లూ పేకాటలూ తాగుళ్లూ గర్ల్‌ఫ్రెండ్స్ వీటిలో మొగాడు కుషీ చేస్తూంటే దానికి పరోక్షంగా ఎవరు సాయం చేసినట్టు!" అప్పుడే వచ్చిన పెద్దక్కని చూసి "ఇలాంటి

కబుర్లరాయుడుతో ఎలా కాపురం చేస్తున్నావ్ అక్కా?" అని నెమ్మదిగా అనబోయి గట్టిగా అడిగి నాలిక కరుచుకుంది పద్మ 'ఆయన కేవలం కబుర్లరాయుడు కాదు గనక' అంది హఠాత్తుగా పెద్దక్క. ఆ తర్వాత అది చెప్పిన ఏ ఒక్క ముక్కా మేం ఎప్పుడూ మరిచిపోలేం! పెళ్ళికి ముందు పేరుకు మెట్రిక్ పాసయ్యాను గాని వీధి చివరికి వెళ్ళి అగ్గి పెట్టె తెమ్మన్నా 'ఎవరేం అనుకుంటారో ఏం చేసిపోతారో' అనే సిగ్గుమాలిన ఆడబుద్ధిలోనే నేను ఉండేదాన్ని. కాపురానికి వెళ్లేదాకా. ఇంతకీ మనల్ని నఖశిఖ పర్యంతం పరిశీలించడం మన గురించి ఆలోచించడం తప్ప లోకంలో మరెవరికీ మరి పనీపాటూ లేదా! ఈ విషయం నాకు నచ్చజెప్పి నన్నో మనిషిగా తీర్చిదిద్దినవారు మీ బావగారే! ఇది వరకు ఆయన రిక్షాకు దిర్చి వీధిలో నిలబెడితే నేను ఒకర్తినీ అందులో కూచోడానికి వెయ్యి వంకర్లు తిరిగిపోయేదాన్ని బెరుకుతో. కాపురానికి వచ్చిన ఏడాదిపాటు ఆ వీధి దాటి ఊళ్ళో ఎక్కడేముందో ఆయన చెప్పవలసిందే! చిన్నప్పుడు తండ్రి, పెళ్లయ్యాక మొగుడూ, చివరికి కొడుకూ అలా బతికున్నాళ్లూ ఒకరి పెంపకంలో ఆడది పడి ఉండకూడదని ఆయన ఎంతగా చెప్పి నన్ను నేనుగా ఆలోచించుకొనేలా చేశారో! ఇప్పుడు లూనా మీద మా పెద్ద దాన్ని స్కూలుకి నేనే దిగబెట్టే స్థాయికి చేరుకున్నాను!"

"ఉద్ధరించావులే!" అన్నట్టు వెక్కిరిస్తూ అక్కణ్ణుంచి జారుకుంది పద్మ.

(జ్యోతి దీపావళి సంచిక)

✿